

Søknadsordning for barnehager med vesentlig høye pensjonsutgifter

Her gjør vi rede for vilkårene som barnehagen må oppfylle for å dekket sine pensjonsutgifter av kommunen.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 29.03.2017

Pensjonspåslaget på 13 prosent innebærer at omtrent 90 prosent av de private ordinære barnehagene får dekket sine pensjonsutgifter. Det er imidlertid noen barnehager som har så høye pensjonsutgifter at pensjonspåslaget langt fra dekker barnehagens pensjonsutgifter. Disse barnehagene kan søke til kommunen om å få dekket sine pensjonsutgifter.

Vilkår for å få dekket pensjonsutgifter

Søknadsordningen for barnehager med vesentlig høye pensjonsutgifter er regulert av forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager § 4 a første og andre ledd:

Har den private barnehagen pensjonsavtale inngått før 1. januar 2015 og vesentlig høyere pensjonsutgifter enn det som blir dekket gjennom pensjonspåslaget, har den private barnehagen etter søknad til kommunen krav på å få dekket sine pensjonsutgifter. Den private barnehagens pensjonsutgifter fremgår av barnehagens to år gamle regnskap. Kommunens plikt til å dekke barnehagens pensjonsutgifter er begrenset oppad til kommunens pensjonsutgift per heltidsstilling i egne tilsvarende barnehager.

Kommunen skal samtidig med at satsene fastsettes etter § 9, oppgi hva pensjonspåslaget utgjør per heltidsplass 0 til 2 år og per heltidsplass 3 til 6 år i egne barnehager, og hva egen pensjonsutgift utgjør per heltidsstilling. Kommunens pensjonsutgifter fremgår av kommunens to år gamle regnskap.

Opplysninger fra kommunen

For at de private barnehagene skal kunne vurdere om de skal søke om ekstra tilskudd, må de sammenligne egen pensjonsutgift med pensjonspåslaget og med kommunens pensjonsutgift. Derfor må kommunen oppgi hvor stor del pensjonspåslaget utgjør av tilskuddet per heltidsplass. Videre må kommunen også oppgi hva som er kommunens egen pensjonsutgift per heltidsstilling i kommunens egne barnehager. Når vi her skriver heltidsstillinger, mener vi omregnede heltidsstillinger. Hvis f.eks. barnehagen har to 50 prosents-stillinger og en 100 prosents-stilling, regnes dette som to heltidsstillinger.

Kommunens pensjonsutgift fremgår av kommuneregnskapet. Beregning av kommunens pensjonsutgifter skal basere seg på kommunens pensjonspremier, inkludert reguleringspremier. Det skal ikke korrigeres for årlige premieavvik eller amortiseringskostnader, verken i dag eller for tiden fremover. Årlig bruk av premiefond skal trekkes fra. Fratrekket kan beregnes ved å bruke den samme fordelingsnøkkelen som kommunen har benyttet når den har fordelt pensjonspremiene ut til de enkelte tjenestene. Dette kan for eksempel være sum lønn i kommunale barnehager delt på sum lønn i kommunen. Utgifter til AFP i kommunale barnehager skal også tas med i grunnlaget.

Ettersom kommuneregnskapet dekker hele året, mener vi at det er antallet heltidsstillinger gjennom hele regnskapsåret som skal legges til grunn i beregningen av hva som er kommunens egen pensjonsutgift per heltidsstilling. Det betyr at hvis en heltidsstilling har vært besatt kun i deler av året, må kommunen finne ut hvor stor andel av året stillingen har vært besatt.

Utdanningsdirektoratet har mottatt spørsmål om hvilke stillinger som skal regnes med når kommunen skal finne frem til pensjonsutgiftene per (omregnet) heltidsstilling. Det avgjørende er imidlertid om vedkommende har arbeidet i den kommunale barnehagen. Det betyr at pensjonsutgiftene til vikarer, midlertidig ansatte osv. skal være med. Også her må kommunen gjøre en selvstendig vurdering av regnskapet.

Dersom stillingene er deltidsstillinger eller vikariater må pensjonsutgiftene knyttet til disse regnes om til hva tilsvarende pensjonsutgifter ville vært dersom dette var heltidsstillinger.

Vi har også mottatt spørsmål om arbeidsgiveravgiften på pensjonsutgiftene skal trekkes fra i beregningen av hva kommunens gjennomsnittlige pensjonsutgifter er i tilsvarende kommunale barnehager. Etter forskriften § 4 femte ledd skal den øvre grensen for hva kommunen er forpliktet å dekke være «gjennomsnittlige pensjonsutgifter i tilsvarende kommunale barnehager.» Bestemmelsen åpner ikke for at det skal gjøres noe fratrukk for arbeidsgiveravgift tilknyttet pensjonsutgiftene i denne sammenhengen.

Kommunene bør oppgi tallene for pensjonspåslag og egen pensjonsutgift samtidig med at satsene fastsettes etter forskriften § 3.

Kommuner som ikke har egne ordinære kommunale barnehager

I kommuner som ikke har egne ordinære barnehager, skal kommunen legge til grunn pensjonspåslag inklusive arbeidsgiveravgift på kroner 13 625 per heltidsplass i 2017, og pensjonsutgiftene inklusive arbeidsgiveravgift per heltidsstilling i kommunale barnehager på kroner 61 515 i år 2017.

Kommuner som ikke har egne kommunale familiebarnehager

For kommuner som ikke har egne kommunale familiebarnehager, er pensjonspåslaget og de faktiske pensjonsutgiftene slik i 2017:

Pensjonspåslag og pensjonsutgifter

Arbeidsgiver-avgiftssone	Arbeidsgiver-avgift, prosent	Barnehagens pensjonspåslag pr. heltidsplass inkl. arbeidsgiveravgift	Kommunens pensjonsutgift pr. heltidsstilling inkl. arbeidsgiveravgift
Sone I	14,1 %	6 919	63 454
Sone Ia	14,1 %	6 919	63 454
Sone II	10,6 %	6 707	61 508
Sone III	6,4 %	6 542	59 172
Sone IV	5,1 %	6 373	58 449
Sone IVa	7,9 %	6 543	60 006
Sone V	0,0 %	6 064	55 613

Kommuner som ikke har egne kommunale åpne barnehager

For kommuner som ikke har egne kommunale åpne barnehager, skal kommunen i 2017 legge til grunn følgende for barnehager med åpningstid 6 til 15 timer:

Barnehager med åpningstid 6-15 timer

Arbeidsgiveravgiftssone	Arbeidsgiveravgift, prosent	Barnehagens pensjonspåslag pr. heltidsplass inkl. arbeidsgiveravgift	Kommunens pensjonsutgift pr. heltidsstilling inkl. arbeidsgiveravgift
Sone I	14,1 %	747	69 699
Sone Ia	14,1 %	747	69 699
Sone II	10,6 %	724	67 561
Sone III	6,4 %	697	64 996
Sone IV	5,1 %	688	64 201
Sone IVa	7,9 %	707	65 912
Sone V	0,0 %	655	61 086

Barnehager med åpningstid 16 timer eller mer

Arbeidsgiveravgiftssone	Arbeidsgiveravgift, prosent	Barnehagens pensjonspåslag pr. heltidsplass inkl. arbeidsgiveravgift	Kommunens pensjonsutgift pr. heltidsstilling inkl. arbeidsgiveravgift
Sone I	14,1 %	1 128	70 230
Sone Ia	14,1 %	1 128	70 230
Sone II	10,6 %	1 094	68 076
Sone III	6,4 %	1 052	65 491
Sone IV	5,1 %	1 039	64 691
Sone IVa	7,9 %	1 067	66 415
Sone V	0,0 %	989	61 552

Pensjonspåslag per heltidsplass og pensjonsutgift per heltidsstilling i tabellene ovenfor er beregnet med et pensjonspåslag på 6 prosent. Barnehagen skal benytte pensjonspåslag og pensjonsutgift ut fra arbeidsgiveravgiftssonen for kommunen som barnehagen er lokalisert i.

Fremgangsmåten for den private barnehagen

For å ha krav på å få dekket pensjonsutgiftene utover pensjonspåslaget, må barnehagen ha brukt vesentlig mer på pensjon per heltidsstilling enn det som dekkes gjennom tilskuddet fra kommunen.

Først må den private barnehagen gange pensjonspåslaget per heltidsplass med antallet heltidsplasser i barnehagen per 15. desember året før tilskuddsåret. Summen av dette, deles på antallet heltidsstillinger i den private barnehagen. Antallet heltidsstillinger fremgår av årsmeldingen 15. desember året før tilskuddsåret. Deltidsstillinger omregnes til heltidsstillinger. Barnehagen finner etter dette ut hvor mye av tilskuddet barnehagen får til pensjon per heltidsstilling (pensjonstilskudd per heltidsstilling).

Pensjonstilskuddet per heltidsplass må sammenlignes med barnehagens faktiske pensjonsutgifter per heltidsstilling. Barnehagens faktiske pensjonsutgifter finner barnehagen i barnehagens to år gamle regnskap. Barnehagen vil normalt finne pensjonsutgiftene i årsregnskapsskjemaets 5945 Pensjonsforsikring for ansatte. For barnehager som baserer sitt regnskap på GRS for små foretak eller GRS for ideelle organisasjoner, vil de fleste av disse føre pensjonsutgiften som pensjonskostnad. I så fall skal også tallet på årsregnskapsskjemaets post 5945 være det samme som tallet i noteopplysningen om pensjon, Premiebetaling for året. Den private barnehagen må prisjustere sine pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgiften av pensjonsutgiftene med kommunal deflator på 2,9 prosent fra 2014 til 2015, og 2,7 prosent fra 2015 til 2016 for at pensjonsutgiftene skal være sammenlignbare med kommunens pensjonsutgifter.

Barnehagens faktiske pensjonsutgifter deles på antallet heltidsstillinger i barnehagen to år før tilskuddsåret. Med heltidsstillinger menes det vektete snittet av heltidsstillinger fra årsmeldingen per 15. desember tre år før tilskuddsåret (vektes med 7/12-del) og årsmeldingen per 15. desember to år før tilskuddsåret (vektes med 5/12-del). Deltidsstillinger omregnes til heltidsstillinger.

Hvis barnehagens faktiske pensjonsutgifter per heltidsstilling overstiger det barnehagen har fått i pensjonstilskudd per heltidsstilling, kan barnehagen søke til kommunen om å få dekket pensjonsutgiftene som overstiger det barnehagen har fått i pensjonstilskudd per heltidsstilling.

Barnehagen må dokumentere pensjonsutgiftene. Dette kan gjøres ved å framvise samlede fakturaer for innbetalte premier til sin pensjonsleverandør i løpet av det aktuelle regnskapsåret.

Kommunens vurdering av vesentlig høyere pensjonsutgifter

Kommunen må vurdere om pensjonsutgiftene til barnehagen som søker, er vesentlig høyere enn det som dekkes av pensjonspåslaget.

I denne vurderingen er det særlig to forhold kommunen må legge vekt på. Det ene er om det faktisk er en vesentlig del av pensjonen per heltidsstilling som ikke blir dekket av tilskuddet. Det andre som kommunen må legge vekt på, er om barnehagens pensjonsutgift per heltidsstilling nærmer seg det kommunen selv har i pensjonsutgift per heltidsstilling. Dersom barnehagen har samme eller høyere pensjonsutgift som kommunen, har den normalt krav på ekstra tilskudd.

Barnehagen får ikke dekket mer per heltidsstilling enn det kommunen bruker per heltidsstilling.

Pensjonsavtale inngått før 1. januar 2015

Den private barnehagen har bare krav på å få dekket pensjonsutgiftene dersom pensjonsavtalen er inngått før 1. januar 2015, jf. forskriften § 4 fjerde ledd.